

رابطه تنگاتنگ سیاست ارمنستان با موضوع قره باغ

نیکول پاشینیان نخست وزیر ارمنستان برای دومین بار از زمان به دست گرفتن قدرت، روز شنبه 26 خرداد به جمهوری خودخوانده قره باغ کوهستانی سفر کرد و پس از شرکت در مشاوره نظامی با فرماندهان عالیرتبه از خطوط تماس نیروها در نواحی اشغالی آذربایجان بازدید به عمل آورد.

آران نیوز- نیکول پاشینیان نخست وزیر ارمنستان برای دومین بار از زمان به دست گرفتن قدرت، روز شنبه 26 خرداد به جمهوری خودخوانده قره باغ کوهستانی سفر کرد و پس از شرکت در مشاوره نظامی با فرماندهان عالیرتبه از خطوط تماس نیروها در نواحی اشغالی آذربایجان بازدید به عمل آورد. وزارت دفاع در جریان بازدید پاشینیان از خط مقدم جبهه باکو ساآکیان رهبر تجزیه طلبان ارمنی، وزیر دفاع و رئیس ستاد کل نیروهای مسلح ارمنستان او را همراهی کردند. ارمنستان در این زمینه با صدور بیانیه ای اعلام کرد: نخست وزیر از استحکامات و ادوات مهندسی و نیز فن آوری های نوین دفاعی در خطوط تماس با ارتش آذربایجان بازدید کرده است.

دولت جمهوری آذربایجان ضمن تقبیح سفر پاشینیان به مناطق اشغالی این اقدام را تحریک آمیز و در راستای جنگ طلبی ارمنستان ارزیابی کرد. حکمت حاجی اف سخنگوی وزارت امور خارجه آذربایجان به خبرگزاری ترند گفت: "دیدار نخست وزیر آن هم بلافاصله پس از سفر رئیس جمهور ارمنستان از منطقه اقدامی مخرب، ماجراجویانه و آشوب ساز در منطقه به حساب می آید. اقدامات تحریک آمیز رهبران ارمنستان مبین آن است که ارمنستان خواهان حل مسالمت آمیز مناقشه و در نتیجه پایان دادن به اشغال خاک آذربایجان و خارج کردن نیروهای خود از اراضی آذربایجان نمی باشد."

در واقع مقامات آذربایجان بر این باورند که هدف ارمنستان اختلال در روند گفتگوهای صلح به بهانه های واهی، تداوم اشغال و حفظ وضع موجود در مناقشه قره باغ است. گفتنی است در پی اعتراضات خیابانی ماه آوریل در ارمنستان سیاستمداران قره باغی تبار از جمله سرژ سارکیسیان رئیس جمهور سابق و رهبر حزب جمهوری از مدار قدرت رانده شدند و محافل رسمی آذربایجان از این تحول به عنوانی فرصتی برای حل و فصل مناقشه قره باغ یاد کردند. حتی برخی کارشناسان تصریح کردند که ارمنستان برای همیشه از شر قره باغی ها رهایی یافت و دولت جدید صرفاً اصلاحات اقتصادی را در اولویت خود قرار خواهد داد. اما پاشینیان نوزدهم اردیبهشت یعنی درست یک روز پس از به دست گرفتن قدرت به خانکندی سفر کرد و در آنجا با تهدید ضمنی دولت آذربایجان و تأکید بر شرکت جمهوری خودخوانده قره باغ در مذاکرات صلح همه تحلیل ها در باره خط مشی دولت جدید ارمنستان را نقش بر آب نمود. در واقع این حقیقت برای همه ثابت شد که خودداری از کارت قره باغ برای سیاستمداران ارمنستان حکم خودکشی سیاسی را دارد. این بدان معناست که پاشینیان بر حساسیت ارامنه در باره سرنوشت قره باغ واقف است و همچون دیگر سیاستمداران ارمنی مسئله قره باغ را خط قرمز خود می داند. در واقع نخست وزیر جدید ارمنستان با این اقدام زیرکانه علاوه بر تحکیم پایه های قدرتش، خود را در برابر کودتای نظامی و یا خطر سوء قصد بیمه کرد. حتی در انتخابات پیش روی پارلمانی بعید نیست او از رقبای سیاسی پیش بیافتد.

در شرایط حاضر پاشینیان با اعلام صریح "من قره باغی نیستم و نمی توانم از جانب آنها مذاکره کنم" عملاً بر مصالحه در جهت حل مناقشه خط بطلان می کشد و دستکم تا زمان انتخابات برای خود زمان می خرد.

تحلیل مواضع ارمنستان حکایت از آن دارد که این کشور به رغم مشکلات جدی اقتصادی و معیشتی سیاست خود در باره قره باغ را تغییر نخواهد داد. البته مقامات ارمنی در پیگیری این سیاست صرفاً به ظرفیت های نظامی خود تکیه نمی کنند، همزمان حمایت مالی و سیاسی روسیه و غرب امروزه نقش بنیادین در زیاده خواهی آن دولت دارد. ارامنه به خوبی می دانند که به نمایندگی از روسیه و در راستای منافع آن کشور امکان به خطر انداختن دستاوردهای اقتصادی آذربایجان در منطقه قفقاز جنوبی و شرکت در جنگ نیابتی از جانب مسکو را دارند. به طور مشخص اگر دولت آذربایجان در طرح های انرژی و حمل و نقل برخلاف منافع روسیه عمل کند کارت قره باغ به کار گرفته خواهد شد. لذا ساده لوحانه است که تصور کنیم روسها در فرآیند حل مناقشه قره باغ متحد استراتژیک خود در قفقاز را در مخمصه قرار خواهند داد و او را از خود خواهد رنجاند.

از طرفی دیگر نیکول پاشینیان نخست وزیر ارمنستان قصد ندارد حمایت دیاسپورای ارمنی و نیز لابی ارامنه آمریکا را از دست بدهد. چراکه این حمایت با سرنوشت قره باغ در ارتباط مستقیم قرار دارد. کوتاهی و مصالح جویی پاشینیان در مناقشه قره باغ آنها را خشمگین خواهد کرد و تأثیر منفی بر کمک های مالی آمریکا به ارمنستان خواهد گذاشت. با در نظر گرفتن این واقعیت ها نیکول پاشینیان با مهارت زیاد از کارت قره باغ بهره برداری می کند و در کنار سیاست داخلی، عوامل خارجی را نیز قطعاً مدنظر دارد. دو بار سفر به قره باغ کوهستانی ظرف چهل روز با این عوامل در ارتباط است.

نویسنده: قهرمان نورانی